


OÑTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 1 беті

**Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы
медицина колледжі**

Симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар

Пәннің атауы: «Анатомия және патология негіздерімен физиология»

Мамандығы: 09160100- «Фармация»

Біліктілігі: 4S 09160101 -«Фармацевт»

Оқу түрі: күндізгі

Оқудың нормативтік мерзімі: 2 жыл 10 ай

Циклдар мен пәндер индексі: ЖКП 05

Курс: 1 курс

Семестр: II семестр

Модуль атауы: «Анатомия және патология негіздерімен физиология» (Фармация)

Қорытынды бақылау түрі: емтихан

Барлық сағаттардың/кредиттердің жалпы жүктемесі KZ- 168 сағат/7 кредит

Аудиториялық – 60

Симуляциялық – 108

Шымкент, 2024 жыл

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН

MEDISINA
AKADEMIASY

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ



SOUTH KAZAKHSTAN

MEDICAL
ACADEMY

АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»

«Морфологиялық пәндер» кафедрасы


№81-11-2024

«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар

40 беттің 2 беті

«Морфологиялық пәндер» кафедрасының мәжілісінде қаралды және ұсынылды
хаттама № 1 «27» 08 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі Ералхан А.Қ.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар		40 беттің 3 беті

№ 1 Симуляциялық сабақ

1. **Тақырыбы:** Патологиялық физиологияның пәні, міндеттері, әдістері.

2. **Мақсаты:** типтік патологиялық процестерді немесе патология формаларын бағалау және патофизиологиялық талдауда жалпы нозологияның негізгі категориялары мен түсініктерін қолдануды үйрету.

3. Оқу мақсаттары

- патологиялық процестер мен эксперименттік терапияны модельдеудің маңызы мен мүмкіндіктерін зерттеу;
- нозологияның негізгі түсініктерін оқу;
- типтік патологиялық процестерді немесе жеке нозологиялық формаларды патофизиологиялық талдауда жалпы нозологияның категориялары мен түсініктерін қолдану.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Патофизиологияның пәні, міндеттері және әдістері.
2. Жалпы нозологияның негізгі түсініктері.
3. Этиологиясы және патогенезі.
5. Оқыту және оқыту әдістері: практикалық жұмыстарды орындау (жануарларға эксперименттік зерттеу), жағдаяттық есептерді шешу, ауызша сұрау, тестілеу.

Сұрақтар

1. Осы тәжірибеде жануар қандай патогендік факторларға ұшырады?
2. Осы факторлардың қайсысы дамып келе жатқан патологиялық процестің (гипобариялық гипоксия) себебі болуы мүмкін?
3. Болжамдарды тәжірибе жүзінде қалай тексеруге болады?


6. **Әдебиеттер:** №1 қосымшаны қараңыз.

7. Бақылау сұрақтар

1. Патологиялық физиологияның пәні мен міндеттері; оның басқа медицина ғылымдарының арасындағы орны, фармацевтика үшін маңызы.
2. Патологиялық физиологияның негізгі бөлімдері.
3. Патофизиологияның әдістері.
4. Эксперименттің маңыздылығы. Медициналық-биологиялық эксперименттерді құру және олардың нәтижелерін түсіндірудің жалпы принциптері.
5. Жалпы нозологияның негізгі түсініктері.
6. Қалыпты, денсаулық, ауру алды, ауру.
7. Аурудың даму кезеңдері. Нәтижелер. Қалпына келтіру толық және толық емес.
8. Этиологиясы. Анықтама.
9. Аурудың пайда болуындағы себептер мен жағдайлардың рөлі, олардың өзара байланысы.
10. Аурулардың негізгі экзогендік және эндогендік себептері.
11. Қоршаған орта факторларының патогендік әсері және олардың классификациясы.
12. Зақымдану патогенездің бастапқы буыны ретінде.
13. Патогенездегі себеп-салдар байланысы.

Тесттер


1. Патологиялық физиология.... зерттейтін ғылым.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 4 беті

- A) аурудың басталуының, ағымының және аяқталуының жалпы заңдылықтары
 B) физиологиялық жағдайдағы организмнің тіршілік әрекеті
 C) аурулардың жіктелуі мен номенклатурасы
 D) аурулардың клиникалық көрінісі
 E) дәрілік заттардың адам ағзасына әсері
2. Аурудың пайда болу себептері мен жағдайларын зерттейтін ғылымды... деп атайды.
 A) нозология
 B) патогенез
 C) этиологиясы
 D) патология
 E) валеология
3. Патогенез – ілім... .
 A) аурудың даму себептері мен жағдайлары туралы
 B) ауру туралы
 C) аурудың даму механизмдері туралы
 D) Дененің реактивтілігі туралы
 E) ағзаның тұқымқуалаушылық туралы
4. Патофизиологияның бөлімі – бұл...
 A) типтік патологиялық процестер
 B) жүрек физиологиясы
 C) Қанның биохимиясы
 D) зат алмасу
 E) жасушалық патофизиология

№ 2 Симуляциялық сабақ

- Тақырыбы:** Жалпы нозология. Жалпы этиологиясы және патогенезі.
- Мақсаты:** типтік патологиялық процестерді немесе патология формаларын бағалау және патофизиологиялық талдауда жалпы нозологияның негізгі категориялары мен түсініктерін қолдануды үйрету.
- Оқу мақсаттары**
 - нозологияның негізгі түсініктерін оқу;
 - типтік патологиялық процестерді немесе жеке нозологиялық формаларды патофизиологиялық талдауда жалпы нозологияның категориялары мен түсініктерін қолдану.
- Тақырыптың негізгі сұрақтары**
 - Жалпы нозологияның негізгі түсініктері.
 - Этиологиясы және патогенезі.
- Оқыту және оқыту әдістері: практикалық жұмыстарды орындау (жануарларға эксперименттік зерттеу), жағдаяттық есептерді шешу, ауызша сұрау, тестілеу.
- Әдебиеттер:** №1 қосымшаны қараңыз.
- Бақылау**
 - Салыстырмалы патология әдісінің негізін салушы ... болып саналады.
 - I.I. Мечников
 - I.P. Павлов
 - Қ. Бернад
 - В.В. Пашутин
 - Ш. Браун-Секар

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 5 беті

2. Патофизиологияның негізгі зерттеу әдісі:

- A) жануарларға жасалған тәжірибе
- B) адам тәжірибесі
- C) аурудың көріністерін зерттеу
- D) сырқаттанушылық бойынша статистикалық мәліметтерді талдау
- E) науқасты аспаптық тексеру

3. Патофизиологиялық экспериментте міндетті болып табылады....

- A) жануарлардың адам ауруын модельдеу
- B) функционалдық көрсеткіштерді зерттеу
- C) морфологиялық көрсеткіштерді зерттеу
- D) биохимиялық көрсеткіштерді зерттеу
- E) аурудың клиникалық көрсеткіштерін зерттеу

4. Нозология – бұл....

- A) ауру туралы жалпы ілім
- B) аурудың пайда болу жағдайларын зерттеу
- C) аурудың себептерін зерттеу
- D) аурудың пайда болу, даму және нәтижесінің механизмдерін зерттеу
- E) қалпына келтіру механизмдері туралы ілім

5. «Ауру» ...мен сипатталады.

- A) жұмыс істеу қабілетінің төмендеуі
- B) толық физикалық, психикалық және әлеуметтік салауаттылық жағдайы
- C) қалыпты жағдай
- D) «үшінші» күй
- E) ауру алды дамуы

6. Ауруға дейінгі кезең – бұл....

- A) денсаулық пен ауру арасындағы аралық күй
- B) патологиялық процестің қарапайым түрі
- C) организмнің типтік патологиялық реакциясы
- D) аурудың бірінші кезеңі
- E) зақымдану мен бейімделу механизмдерінің жиынтығы

№ 3 Симуляциялық сабақ

1. **Тақырып:** Қабыну. Гипоксия


2. **Мақсаты:** негізі қабыну процесі болып табылатын клиникалық және үлгілік жағдайларға патофизиологиялық талдау жүргізуді үйрету.

3. **Оқу мақсаттары**

- қабыну процесінің патогенезінің негізгі компоненттерін зерттеу;
- флогогендік факторлардың жіктелуін түсіндіру.
- әртүрлі сипаттағы гипоксияның даму механизмдерін зерттеу;
- организмнің гипоксияға шұғыл және ұзақ бейімделу механизмдерін сипаттау;

4. **Тақырыптың негізгі сұрақтары**

- 1. Қабыну этиологиясы.
- 2. Қабынудың патогенезі.
- 3. Қабынудың биологиялық маңызы.
- 4. Гипоксияның типтік патологиялық процесс ретіндегі жалпы сипаттамасы.
- 5. Оқыту және оқыту әдістері: жағдаяттық есептерді шешу бойынша практикалық жұмыстарды орындау, ауызша сұрау, тестілеу.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 6 беті


6. **Әдебиеттер:** №1 қосымшаны қараңыз.

7. **Бақылау сұрақтар**


1. «Қабыну» түсінігінің сипаттамасы.
2. Қабыну этиологиясы. Флогогендік факторлардың классификациясы.
3. Қабыну патогенезі, оның негізгі компоненттері.
4. Альтерация қабынудың қоздырғыш факторы ретінде.
5. Қабыну медиаторлары, олардың қабыну процесіндегі рөлі.
6. Гипоксияның типтік патологиялық процесс ретіндегі жалпы сипаттамасы.
7. Гипоксиялық жағдайларды жіктеу критерийлері және гипоксияның негізгі түрлері.
8. Гипоксияның негізгі түрлерінің клиникалық және патофизиологиялық сипаттамасы.
9. Жедел гипоксиялық жағдайдағы организмдегі зат алмасу, морфологиялық және функционалдық бұзылыстар.
10. Гипоксия кезінде организмдегі компенсация және бейімделу механизмдері.

Тесттер

1. Қабынудың ең көп тараған себебі... факторлар.
 - A) химиялық
 - B) биологиялық
 - C) физикалық
 - D) механикалық
 - E) термиялық
2. Қабыну компоненттеріне... жатады.
 - A) ацидоз, гиперосмия, қабыну ошағы гиперонкиясы
 - B) артериялық гиперемия, веноздық гиперемия, ста
 - C) альтерация, экссудациямен, пролиферациямен қан айналымының бұзылуы
 - D) ісіну, қызару, дисфункция, ауырсыну, қабыну ошағы температурасының жергілікті жоғарылауы
 - E) лейкоцитоз, ЭТЖ жоғарылауы, дене температурасының жоғарылауы
3. Қабынудың бірінші кезеңі... .
 - A) өзгерту
 - B) лейкоциттердің эмиграциясы
 - C) фагоцитоз
 - D) экссудация
 - E) пролиферация
4. Қабыну – бұл....
 - A. күрделі патологиялық процесс
 - B. патологиялық реакция
 - C. патологиялық жағдай
 - D. ауру
 - E. аурудың симптомы
5. Қабыну және аллергиялық ісінулердің дамуында жетекші рөлді ... атқарады.
 - A. тамыр қабырғасының өткізгіштігінің жоғарылауы
 - B. қанның онкотикалық қысымының жоғарылауы
 - C. қанның онкотикалық қысымының төмендеуі
 - D. лимфа дренажының төмендеуі
 - E. веналық қан қысымының жоғарылауы
6. Факторларды атаңыз, қабынудың ең көп тараған себебі....
 - A. биологиялық

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 7 беті

- В.химиялық
 С.физикалық
 D. механикалық
 E.термиялық
7. Қабынудың құрамдас бөліктері ... болып табылады.
 A. альтерация, экссудация және пролиферация
 B. артериялық гиперемия, веноздық гиперемия және тоқырау
 C.acidosis, гиперосмия және қабыну ошағы гиперонкиясы
 D.ісіну, қызару, қызу, ауырсыну және дисфункция
 E. лейкоцитоз, ЭТЖ жоғарылауы және дене температурасының жоғарылауы
8. Қабынудың бірінші кезеңі....
 A. өзгерту
 B. лейкоциттердің эмиграциясы
 C. фагоцитоз
 D. экссудация
 E. пролиферация
- 9.Қабыну кезіндегі біріншілік өзгеріс ... нәтижесінде пайда болады.
 A. флогогендік фактордың зақымдаушы әсері
 B. қабыну медиаторларының әрекеті
 C. қабыну ошағындағы физикалық және химиялық өзгерістер
 D. микроциркуляцияның бұзылуы
 E. қабыну аймағындағы зат алмасу бұзылыстары
10. Қабыну кезіндегі жергілікті ацидоздың патогенетикалық факторы....
 A. тотықсызданған зат алмасу өнімдерінің жиналуы
 B. артериялық гиперемия
 C.тамыр өткізгіштігінің бұзылуы
 D. лейкоциттердің эмиграциясы
 E.транссудация
11. Гипоксия – бұл... .
 A) патологиялық реакция
 B) патологиялық жағдай
 C) типтік патологиялық процесс
 D) ауру
 E) симптомдық кешен
12. Экзогендік нормобариялық гипоксия ... болғанда пайда болады.
 A) желдетілмейтін жерде болу
 B) барометрлік қысымның жоғарылауы
 C) барометрлік қысымның төмендеуі
 D) ауада рO2 көбеюі
 E) тауға шығу
13. Қызбаның бірінші кезеңінде,... байқалады.
 A) жылу берудің төмендеуі және жылу өндірудің артуы
 B) жылу өндіру мен жылу берудің артуы
 C) жылу өндіру мен жылу беруді азайту
 D) жылу алмасуды өзгертпей, жылу өндіруді арттыру
 E) жылу өндірудің төмендеуі және жылу берудің жоғарылауы
14. Қызба кезіндегі химиялық терморегуляция механизмдеріне... жатады.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 8 беті

- А. жылу өндірісінің артуы
 В. жылу алмасуының төмендеуі
 С. жылу берілісін өзгертпей жылу өндіруді арттыру
 D. жылу өндірісінің төмендеуі
 E. конвекцияның төмендеуі
15. Қызба – бұл....
 А. типтік патологиялық процесс
 В. патологиялық жағдай
 С. ауру
 D. патологиялық реакция
 E. аурудың асқынуы
16. Қызбаның бірінші кезеңінде температураның тез көтерілуі сүйемелдеуімен...
 А. бұлшықет треморы және қалтырау
 В. терінің қызаруы
 С. тахипноэ
 D. қан қысымын төмендету
 E. терлеудің жоғарылауы

№ 4 Симуляциялық сабақ

1. Тақырыбы: Өспелер.

2. Мақсаты: өспелердің дамуымен байланысты жағдайларының патофизиологиялық талдауды жүргізуді үйрету.

3. Оқыту міндеттері

- канцерогенездің патогенетикалық тізбектерін зерттеу;
- қатерлі және қатерсіз өспелерді сипаттау;
- қалыпты жасушаның өспелік жасушаға трансформация тетіктерін түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Өспелік өсудің этиологиясы.
2. Канцерогенездің патогенездік тетіктері.
3. Өспеге қарсы ағзаның қорғаныстық тетіктері.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: TBL.

6. Әдебиет: № 1 қосымшаны қараңыз.

7. Бақылау


Сұрақтар

1. Цито- және гистодифференциация.
2. Өспелік өсудің этиологиясы.
3. Канцерогенездің патогенездік тетіктері.
4. Соматикалық жасушалардың бласттрансформациялық тетіктері.
5. Трансформацияланған жасушалардың атипизмі.
6. Өспелік прогрессияның тетіктері.
7. Өспелік экспансияның жолдары.
8. Ағза және өспелік арақатынасы.
9. Өспеге қарсы ағзаның қорғаныстық тетіктері


Тесттер

1. Канцерогенездің екінші сатысы ... деп аталады.

A) инициация

OÑTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 9 беті

- В) синканцерогенез
 С) промоция
 Д) проканцерогенез
 Е) коканцерогенез
2. Эндогенді химиялық канцерогендерге ... жатады.
 А) хош иісті көмірсулар
 В) оттегінің еркін радикалдары мен азот тотығы
 С) нитрозаминдер
 Д) аминозоқосындылар
 Е) қарапайым химиялық қосындылар
3. Өспе тінінің химиялық құрылымының қарапайым дамуы ... деп аталады.
 А) дисплазия
 В) күрделенуі
 С) конвергенция
 Д) гипертрофия
 Е) анаплазия
4. Тіннің инфильтрациялық өсуі ... кезінде байқалады.
 А) қатерлі өспе
 В) қатерсіз өспе
 С) гиперплазия
 Д) гипертрофия
 Е) регенерация
5. Өспе жасушаларының метастаздануы ... сатысында жүреді.
 А) прогрессия
 В) промоция
 С) инициация
 Д) проканцерогенез
 Е) синканцерогенез
- 6 ... өспеге қарсы иммунитетте негізгі рөл атқарады.
 А) Табиғи киллерлер
 В) Хелперлер
 С) Супрессорлар
 Д) Интерлейкиндер
 Е) Простагландиндер
7. Өспелік кахексия ... сипатталады.
 А) организмнің қатты жүдеуімен
 В) дене салмағының артуымен
 С) гиперорексиямен
 Д) бұлшық еттердің салмағының артуымен
 Е) миокард салмағының артуымен
8. Канцерогенездің екінші сатысы ... деп аталады.
 А) промоция
 В) синканцерогенез
 С) коканцерогенез
 Д) инициация
 Е) проканцерогенез
9. Ағзада оң азоттық тепе-теңдік ... дамиды.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар		40 беттің 10 беті

- A) соматотропты гормон артық болғанда
- B) глюкокортикоидтар артық болғанда
- C) нәруыздық ашығуда
- D) өспелік кахексия кезінде
- E) қантты диабет кезінде

№ 5 Симуляциялық сабақ

1. Тақырыбы: Асқорыту патофизиологиясы. Бауыр патофизиологиясы.

2. Мақсаты: асқорыту бұзылыстарымен байланысты жағдайларының патофизиологиялық талдауды жүргізуді үйрету.

3. Оқыту міндеттері

- асқорыту бұзылыстарының жалпы этиологиясы және патогенезін зерттеу;
- сарғыштану түрлерін анықтау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Тәбет пен жұтудың бұзылыстары.
2. Асқазан мен ішектің қызметінің бұзылыстары .

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: TBL.

6. Әдебиет: № 1 қосымшаны қараңыз.

7. Бақылау

Сұрақтар

1. Анорексия түрлері.
2. Гиперсаливация және гипосаливация.
3. Жұтудың бұзылыстары.
4. Өңештің қозғалғыштық функциясының бұзылыстары.
5. Асқазанның гипосекреция және гиперсекрециясы.
6. Асқазан моторлық функциясының бұзылыстары.
7. Қабырғалық асқорыту бұзылыстарының себептері.
8. Ішек перистальтикасының бұзылыстары.

Тесттер

1. Ерте жастағы балаларда майларды сіңіру қиындауының себебі ... табылады.


- A) ішектегі липаза белсенділігінің төмен болуы
- B) майлардың эмульгациясы жылдам болуы
- C) өт қышқылдарының артық болуы
- D) гиперпротеинемия
- E) гликогенолиз ферменттерінің белсенділігі жоғары болуы

2. Гиперсаливация байқалады

- A) сілекей бездерінің өспесінде
- B) сиалолитиазда
- C) кезбе жүйкенің межеқуаты жоғарылағанда
- D) кезбе жүйкенің межеқуаты төмендегенде
- E) күшті эмоцияларда

3.Толастамайтын құсу кезінде пайда болады


- A) гиперкәлиемия
- B) гипернатриемия
- C) гиперхлоремия
- D) метаболизмдік алкалоз
- E) толық және шала салдану

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 11 беті

4. Асқазан сөлі бөлінуі төмендеуінің себебі
 - A) асқазанды артық парасимпатикалық түрткілеу
 - B) секретиннің өндірілуінің төмендеуі
 - C) гастрин өндірілуінің азаюы
 - D) гистамин шығуының жоғарылауы
 - E) Золлингер-Эллисон синдромы
5. Асқазан сөлі қышқылдығының жоғарылауы әкеледі
 - A) асқазанда ашу мен шіру үдерістерінің дамуына
 - B) астың асқазаннан ішекке өтуінің баяулауына
 - C) асқазаннан түскен астың ұлтабарда өндірілетін заттармен тез бейтараптануына
 - D) іш өтуіне
 - E) асқазан қалтқысының ашық болуы
6. Панкреатиттік ахилияның жиі кездесетін көрінісіне жатады
 - A) дене салмағының төмендеуі
 - B) В12 витаминінің жетіспеушілігі
 - C) стеаторея
 - D) остеопороз
 - E) нефролитиаз
7. Жіті панкреатиттің негізгі тізбегінің дамуына мынаның белсенденуі әкеледі
 - A) трипсиннің
 - B) эластазаның
 - C) калликреин-кинин жүйесінің
 - D) қан ұю жүйесінің
 - E) фибринолитикалық жүйенің
8. Тәбеттің дерттік күшеюі ... терминмен белгіленеді.
 - A) гиперорексия
 - B) полифагия
 - C) дисфагия
 - D) афагия
 - E) анорексия
9. Дисфагия – бұл
 - A) тоқтық сезімі
 - B) тәбеттің болмауы
 - C) шектен тыс күшейген тәбет
 - D) тағамды артық пайдалану
 - E) жұтудың бұзылуы
10. Жоғары уробилинурия болатын сарғыштанудың түрі ... деп аталады.
 - A) паренхиматоздық
 - B) гемолиздік
 - C) обтурациялық
 - D) механикалық
 - E) бауыр асты

№ 6 Симуляцилық сабақ

1. Тақырыбы: Сыртқы тыныс алу патофизиологиясы.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 12 беті

2. Мақсаты: сыртқы тыныс алу бұзылыстарымен байланысты жағдайларының патофизиологиялық талдауды жүргізуді үйрету.

3. Оқыту міндеттері

- тыныс алу жүйесінің бұзылыстарының жалпы этиология және патогенезін зерттеу;
- тыныстың орталықтан реттеу бұзылыстары, түрлері, даму механизмдерін зерттеу;
- тыныс жеткіліксіздігі және оның түрлерін анықтау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Сыртқы тыныс жеткіліксіздігінің шақыратын этиологиялық факторлар.
2. Тыныс жеткіліксіздігі.
3. Тыныс реттелуінің бұзылыстары.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: PBL.

Тәжірибелік жұмыс

Мақсаты: жоғары тыныс алу жолдарын тітіркендіргенде тыныс алу өзгерістерін зерттеу.

6. Әдебиет: № 1 қосымшаны қараңыз.


7. Бақылау

Сұрақтар

1. Сыртқы тыныс жеткіліксіздігінің шақыратын этиологиялық факторлар.
2. Альвеолалық гиповентиляция.
3. Альвеолалық гипервентиляция.
4. Өкпе диффузиялық қабілетінің бұзылыстары.
5. Өкпе перфузиясының бұзылыстары.
6. Тыныс жеткіліксіздігі, түрлері және патогенезіндегі негізгі тізбегі.
7. Плевра зақымдалуының көріністері.
8. Тыныс реттелуінің бұзылыстары.
9. Үзілісті тыныс түрлері.
10. Тыныстың терминалдықы түрлері.
11. Еттік, анықтамасы, түрлері.

Тесттер


1. Тыныс жеткіліксіздігінің обструктивті түрі ... кезінде пайда болады.
 - А) пневмоклероз
 - В) пневмония
 - С) қабырғалардың сынуы
 - Д) тыныс орталығының салдануы
 - Е) бронзспазм
2. Тыныс жеткіліксіздігінің рестриктивті түрі ... дамиды.
 - А) тыныс жолдарының ісінуінде
 - В) тыныс жолдарының бітелуінде
 - С) бронхтың тегіс бұлшық еттерінің жиырылуында
 - Д) өкпені алып тастағанда
 - Е) тыныс жолдары қысылғанда
3. Үзілісті тыныс дегеніміз
 - А) демді ішке тарту мен демді шығарудың ара қатынасы өзгерген тыныс
 - В) тыныс кезеңдерінің апноэмен ауысып отыруы
 - С) жиі тыныс
 - Д) тереңдігі өзгеріп отыратын тыныс
 - Е) тыныстың тоқтауы
4. Сыртқы тыныс жеткіліксіздігі қабаттасады

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар		40 беттің 13 беті

- А) артериялық қанда оттегінің (pO_2) және көмір қышқыл газының (pCO_2) үлестік қысымының жоғарылауымен
- В) артериялық қанда pO_2 және pCO_2 төмендеуімен
- С) веналық қанда pO_2 төмендеуі және pCO_2 жоғарылауымен
- Д) қанда pO_2 төмендеуімен және pCO_2 қалыпты болуымен
- Е) артериялық қанда pO_2 төмендеуі және pCO_2 жоғарылауымен
5. Ұяшықтық гиповентиляция әкеледі
- А) гипоксемия, гипокапния, ацидозға
- В) гипоксемия, гипокапния, алкалозға
- С) гипоксемия, гиперкапния, ацидозға
- Д) гипоксемия, гиперкапния, алкалозға
- Е) газдық емес ацидозға
6. Өкпе вентиляциясының обструкциялық бұзылысы пайда болады
- А) тыныс жолдарының өткізгіштігі бұзылғанда
- В) тыныстық бұлшықеттердің қызметі бұзылғанда
- С) өкпе ателектазында
- Д) өкпенің тыныстық беткейі кішірейгенде
- Е) тыныс алу орталығы қызметі тежелгенде
7. Бронхылар обструкциясының қақпақшалық тетігі пайда болады
- А) өкпе эмфиземасы кезінде
- В) пневмонияда
- С) сурфактант тапшылығында
- Д) өкпе бөлігін алып тастағанда
- Е) өкпе ісінуінде
8. Жоғарғы тыныс жолдарының кеудесыртылық обструкциясы (мойын аймағындағы) қабаттасады
- А) Биот тынысымен
- В) жиі үстіртін тыныспен
- С) демді сыртқа шығару қиындаған тыныспен
- Д) Чейн-Стокс тынысымен
- Е) демді ішке тарту қиындаған тыныспен
9. Тыныс жолдарының кеудеішілік обструкциясы қабаттасады
- А) стеноздық тыныспен
- В) жиі үстіртін тыныспен
- С) демді сыртқа шығарудың қиындауымен
- Д) Чейн-Стокс тынысымен
- Е) демді ішке тартудың қиындауымен
10. Көмей тарылуы қабаттасады
- А) жиі үстіртін тыныспен (тахипноэ)
- В) жиі терең тыныспен (гиперпноэ)
- С) демді сыртқа шығару қиындаған сирек терең тыныспен
- Д) демді ішке тарту қиындаған сирек терең тыныспен
- Е) Биот тынысымен

№ 7 Симуляцилық сабақ

1. Тақырыбы: Бүйрек патофизиологиясы.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 14 беті

2. Мақсаты: бүйрек функциялары бұзылыстарымен байланысты жағдайлардың патофизиологиялық талдауды жүргізуді үйрету.

3. Оқыту міндеттері

- бүйрек функциясы бұзылыстарының жалпы этиологиясы және патогенезін зерттеу;
- несептің жалпы анализін интерпретациялау;
- ЖБЖ-дегі ем ұстанымдарын негіздеу.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Шумақтық фильтрация бұзылыстары.
2. Түтікшелік реабсорбция.
3. Бүйрек жеткіліксіздігі.

5. Білім берудің және оқытудың әдістері: тәжірибелік жұмысты орындау, жағдайлық есептерді шешу, ауызша сұрау, тестілеу.

6. Әдебиет: № 1 қосымшаны қараңыз.

7. Бақылау

Сұрақтар

1. Шумақтық фильтрация бұзылыстары.
2. Натрий, калий, көмірсу және амин экскрециясының бұзылыстары.
3. Бүйректік түтікшелік ацидоз, түрлері.
4. Несептің патологиялық құрамдық бөлігі.
5. Нефротикалық синдром патогенезі.
6. Бүйрек жеткіліксіздігі, түрлері.
7. ЖБЖ және СБЖ-нің этиопатогенезі.
8. Бүйректік кома, жалпы этиология және патогенез.

Тесттер

1. Балалардағы шумақтық зақымданудың ең көп таралған түрі:

- A) минималды өзгерістермен нефропатия.
- B) мембраналық пролиферативті гломерулонефрит.
- C) мембраналық гломерулонефрит.
- D) сегменттік гломерулонефрит.
- E) созылмалы гломерулонефрит.

2. Гематурия – бұл зәрде ... пайда болуы.


- A) эритроциттердің
- B) лейкоциттердің
- C) эпителий жасушаларының
- D) цилиндрлердің
- E) белоктардың

3. Зәрдің салыстырмалық тығыздығының төмендеуі ... аталады.

- A) гипостенурия
- B) цилиндрурия
- C) никтурия
- D) гиперстенурия
- E) изостенурия

4. Соңғы зәрдің изостенурия кезіндегі меншікті тығыздығы –

- A) 1010-1011
- B) 1016-1020
- C) 1020-1030
- D) 1025-1035

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар		40 беттің 15 беті

Е) 1006-1012

5.Пререналды полиурия ... дамиды.

- А) қуық асты безі аденомасында
- В) антидиурездік гормонның өндірілуі төмендегенде
- С) организмнің дегидратациясында
- Д) жіті артериялық гипотензияда
- Е) зәр шығаратын түтіктің тарылуына

6. Гематурия – бұл зәрде ... пайда болуы.

- А) эритроциттердің
- В) лейкоциттердің
- С) эпителий жасушаларының
- Д) цилиндрлердің
- Е) белоктардың

7. Зәрдің салыстырмалық тығыздығының төмендеуі ... аталады.

- А) гипостенурия
- В) цилиндрурия
- С) никтурия
- Д) гиперстенурия
- Е) изостенурия

8. Пререналды полиурия ... дамиды.

- А) қуық асты безі аденомасында
- В) антидиурездік гормонның өндірілуі төмендегенде
- С) организмнің дегидратациясында
- Д) жіті артериялық гипотензияда
- Е) зәр шығаратын түтіктің тарылуына

№ 8 Симуляцилық сабақ

1. Тақырыбы: Жүрек патофизиологиясы .Қан жүйесінің патофизиологиясы

2. Мақсаты: миокард қасиеттерінің бұзылуымен байланысты жағдайларға патофизиологиялық талдау жүргізуді үйрету.

3. Оқу мақсаттары

- жүрек қызметінің бұзылуының негізгі факторларын зерттеу;
- жүрек жеткіліксіздігінің, ырғақ бұзылыстарының түрлерінің жіктелуін, олардың даму механизмдерін оқу;
- жүректің жиырылу қызметінің бірден және ұзақ уақытқа бейімделу механизмдерін түсіндіру.


4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Миокард некрозы.
2. Жүрек жеткіліксіздігі.
5. Оқыту және оқыту әдістері: TBL.
6. Әдебиеттер: №1 қосымшаны қараңыз.


7. Бақылау

Сұрақтар

1. Жүрек қызметінің бұзылуының негізгі факторлары.
2. Жүрек жеткіліксіздігінің формалары.
3. Жүректің тоногенді және миогенді кеңеюі.
4. Жүрек ісінуінің даму механизмі.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 16 беті

5. «Өкпелік жүрек», түсінік.
 6. Жүрек қақпақшаларының зақымдануынан болатын жүрек жеткіліксіздігі.
 7. Жүрек жеткіліксіздігінің шамадан тыс жүктеме түрлері, олардың механизмдері.
- Тесттер
1. Жүрек жеткіліксіздігінің миокардтық түрі... кезде пайда болады.
 - A) жүрек қақпақшаларының ақаулары
 - B) Гипертония
 - C) артериовенозды қан шунттауы
 - D) қолқаның коарктациясы
 - E) миокард инфарктісі
 2. Жүректің қан көлемінің шамадан тыс жүктелуі
 - A) митральды қақпақшаның жеткіліксіздігі
 - B) артериялық гипертензия
 - C) артериялық гипотензия
 - D) қолқа қақпақшасының ашылуының стенозы
 - E) гиперволемия
 3. Жүректің «қарсылықпен» шамадан тыс жүктелуі... кезде дамиды.
 - A) эритремия
 - B) артериялық гипертензия
 - C) жүрек қақпақшасының жеткіліксіздігі
 - D) дене белсенділігі
 - E) гиперволемия
 4. Жүрек жеткіліксіздігінің шамадан тыс жүктеме түрі ... әкеледі.
 - A. гиперволемия
 - B. миокард ишемиясы
 - C. миокардит
 - D. экстрасистолия
 - E. миокард дистрофиясы
 5. Патологиялық реакцияға ... жатады.
 - A. қарашықтың жарыққа қарай кеңеюі
 - B. тыртық тінінің өзгеруі
 - C. суықтан тері қан тамырларының тарылуы
 - D. гипогидратацияға байланысты шөлдеу
 - E. терінің құрғауы
 6. Жүректің ишемиялық ауруы... аурулар тобына жатады.
 - A. полигендік
 - B. шын мәнінде тұқым қуалайтын
 - C. хромосомалық
 - D. туа біткен
 - E. тек сыртқы орта факторларының әсерінен пайда болады
 7. Клиникалық өлімнің басталуы ... арқылы көрсетіледі.
 - A. тыныс алу мен жүрек соғысының тоқтауы, рефлексстердің болмауы
 - B. сирек пульс
 - C. шатасу
 - D. қан қысымының күрт төмендеуі
 - E. сирек таяз тыныс алу
 8. Клиникалық өлімнің ұзақтығы –....

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 17 беті

- A.5-6 мин
- B.1-2 мин
- C.30-60 мин
- D.10-15 мин
- E.15-20 мин

№ 10 Симуляцилық сабақ

1. Тақырыбы: Лейкоциттердің патофизиологиясы. Гемостаз бұзылыстары

2. Мақсаты: жүрек ырғағының бұзылуымен байланысты жағдайларға патофизиологиялық талдау жүргізуді үйрету.

3. Оқу мақсаттары

- жүрек жеткіліксіздігінің, ырғақ бұзылыстарының түрлерінің жіктелуін, олардың даму механизмдерін оқу;

- жүректің жиырылу қызметінің бірден және ұзақ уақытқа бейімделу механизмдерін түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Аритмия
2. Функционалдық аритмиялар тобы
5. Оқыту және оқыту әдістері: TBL.
6. Әдебиеттер: №1 қосымшаны қараңыз.

7. Бақылау

Сұрақтар

1. Жүрек қызметінің бұзылуының негізгі факторлары.
2. Аритмияның негізгі функционалдық бұзылыстары.

Тесттер

№1 сұрақ

«Сұраныс» режимінде имплантацияланған кардиостимуляторы бар емделушілерде синус ырғағын қалпына келтіру кезінде жиі Т толқынының инверсиясы және/немесе S-T сегментінің депрессиясы байқалады. Бұл өзгерістерге байланысты:

- а) Миокард ишемиясы
- б) Таза «электрлік» әсерлерден туындауы мүмкін («постстимуляция» немесе «постдеполяризация» синдромы деп аталады)
- в) Дұрыс жауап жоқ

№2 сұрақ


Бұл аритмиясы бар адамдарда экстрасистолия мен болжамның клиникалық маңызы:

- а) Ең алдымен олар негізгі аурудың сипатына және миокардтың зақымдану дәрежесіне байланысты
- б) Миокард зақымдану белгілері болмаса, әдетте олар қауіп төндірмейді
- в) Екі жауап дұрыс
- г) Дұрыс жауап жоқ

№3 сұрақ

Пароксизмальды атриальды фибрилляция кезінде синус ырғағын қалпына келтіру үшін мыналарды қолданыңыз:

- а) хинидин
- б) Новокаинамид
- в) Дизопирамид (ритмилен)
- г) жоғарыда аталғандардың барлығы

OÑTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар		40 беттің 18 беті

е) Дұрыс а, б

№4 сұрақ

Вольф-Паркинсон-Уайт синдромы бар емделушілерде де, қарыншалық алдын ала қозусыз да жүрекшелердің фибрилляциясы кезінде жүрек соғу жиілігін төмендететін препараттар:

а) Новокаинамид

б) Ритмилен

в) Кордарон

г) Аллапинин

д) лидокаин

№5 сұрақ

Жүрек ауруы бар науқастардың ұзақ мерзімді ЭКГ мониторингінің негізгі көрсеткіштері:

а) Симптомсыз аритмияны анықтау

б) Клиникалық симптомдары жиі болатын науқастарда, егер тұрақты ЭКГ-да аритмияны тіркеу мүмкін болмаса, диагнозды нақтылау

в) Екі жауап дұрыс

г) Дұрыс жауап жоқ

№6 сұрақ

ЭКГ-да Р тісшелерінің жоқтығы бар суправентрикулярлық тахикардияны тіркеген кезде науқаста

а) атриовентрикулярлы түйіндік тахикардия

б) Қосымша жолдардың қатысуымен болатын қарынша үсті тахикардия

в) Жүрекшелік тахикардия

г) Барлық үш нұсқаның ықтималдығы бірдей

№7 сұрақ

Антиаритмиялық препараттардың ең көп таралған жіктелуіне сәйкес:

а) 2 сынып

б) 3 сынып

в) 4 сынып

г) 5 сынып

д) 6 сынып

Сұрақ № 8

Ұсталмайтын (тайғақ) ырғақ – саны бар сырғанау жиырылуларының дәйекті тобы.

а) 2-ден көп

б) 3-тен көп

в) 4-тен көп

г) 5-тен жоғары

Сұрақ № 9

Эктопиялық ырғақ деп аталады:

а) Синустан басқа кез келген ырғақ

б) Жиілігі минутына 60-тан төмен ырғақтар

в) Жиілігі минутына 100-ден жоғары ырғақтар


г) Барлық жауаптар дұрыс

е) Дұрыс жауап жоқ

№10 сұрақ

Күрделі брадиаритмияның кенеттен басталуында, төмендегілердің барлығын қолдану ұтымды.

а) Атропинді көктамыр ішіне енгізу

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 19 беті

- б) Изопротеренол (изадрин), алуpent, астмаpent тұнбалары
- в) Преднизолон мен фуросемидті көктамыр ішіне енгізу
- г) Уақытша жүрек ырғағы

№ 11 Симуляциялық сабақ

1. Тақырыбы: Жүйке жүйесінің патофизиологиясы. Жоғары жүйке әрекетінің бұзылыстары. Невроздар.

- 2. Мақсаты: жүйке жүйесінің патологиясына байланысты жағдайларға патофизиологиялық талдау жүргізуді үйрету
- 3. Оқу мақсаттары. Жүйке жүйесінің патологиясының типтік формаларының себептерін, жиі кездесетін механизмдерін және негізгі клиникалық көріністерін зерттеу.
- 4. Тақырыптың негізгі сұрақтары
 - 1. Жүйке жүйесінің жалпы патологиясы
 - 2. Жүйке жүйесіндегі типтік патологиялық процестер
 - 3. Сенсорлық бұзылыстар
 - 5. Оқыту мен оқыту әдістері: практикалық жұмыстарды орындау, жағдаяттық есептерді шығару, ауызша сұрау, тестілеу.

Практикалық жұмыс

- 6. Әдебиеттер: №1 қосымшаны қараңыз.

7. Бақылау

Сұрақтар

- 1. Жүйке жүйесінің құрылысы мен қызметі
- 2. Жүйке жүйесі бұзылыстарының жалпы этиологиясы мен патогенезі.
- 3. Синапстар қызметінің бұзылуы.

Тесттер:

- 1. Нейротропты токсикалық әсерлері бар:

- 1) магний қосылыстары
- 2) алкоголь
- 3) аденозин
- 4) альдостерон

- 2. Эмоциялардың пайда болуына қажетті негізгі шарттар:

- 1) организмнің шын мәнінде бар қажеттілігінің болуы +
- 2) ағзаның шын мәнінде бар қажеттілігінің болмауы
- 3. «ауырсыну рецепторы» және «ноцицептор» ұғымдары баламалы ма?
 - 1) иә
 - 2) жоқ

- 4. Біріншілік ауырсынудың патогенезінде афферентті импульстар мыналармен байланысты:

- 1) А-дельта талшықтары
- 2) С-талшықтары

- 5. Іш қуысына операция жасау кезінде ауырсынудың көзі:


- 1) париетальды перитонеум
- 2) висцеральды перитонеум

- 6. Жүйке тұтастығы бұзылса, келесі бұзылыстар пайда болады:

- 1) оның проксимальды бөлігі регенерацияланады
- 2) оның проксимальды бөлігі нашарлайды

- 7. Балалық шақта эмоционалды мінез-құлық реакциялары басым болады:

- 1) имитациялық реакциялар

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар		40 беттің 20 беті

- 2) қорғаныстық басым
- 3) бұрын дамыған есте қаларлық іздердің рекомбинациясы
8. Жануарлар тәжірибесінде неврозды жоғары жүйке қызметінің бұл түрімен алу қиынырақ:
 - 1) күшті теңгерімсіз
 - 2) күшті теңдестірілген инертті
 - 3) әлсіз
 - 4) күшті теңгерімді ұялы телефон
9. Ұйқысыздықтың дамуында басты маңыздылығы:
 - 1) козу процесінің шамадан тыс кернеуі
 - 2) тежеу процесінің асқын кернеуі
10. Аппендикулярлық нүкте аймағын басқанда ауырсынудың күшеюі категорияға жатады:
 - 1) бейнеленген
 - 2) сәулелену
 - 3) реактивті

№ 12 Симуляцилық сабақ

1. Тақырыбы: Жоғары жүйке әрекетінің бұзылыстары. Невроздар

2. Мақсаты: жоғары жүйке жүйесінің патологиясы мен невроздарға байланысты жағдайларға патофизиологиялық талдау жүргізуді үйрету.

3. Оқу мақсаттары. Жүйке жүйесінің патологиясының типтік формаларының себептерін, жиі кездесетін механизмдерін және негізгі клиникалық көріністерін зерттеу.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Жоғары жүйке жүйесі туралы түсінік
2. ANS бұзылуын зерттеңіз
3. Невроздар туралы түсінік

5. Оқыту мен оқыту әдістері: практикалық жұмыстарды орындау, жағдаяттық есептерді шығару, ауызша сұрау, тестілеу.

Практикалық жұмыс

6. Әдебиеттер: №1 қосымшаны қараңыз.

7. Бақылау

Сұрақтар

1. Жоғарғы жүйке қызметінің бұзылуы
2. Невроздар
3. Невроздар, олардың этиологиясы және жалпы сипаттамасы
4. Невроздардың эксперименттік үлгілері.

№ 13 Симуляцилық сабақ

1. Тақырыбы: Көмірсу алмасуының бұзылыстары.


2. Мақсаты: көмірсулар алмасуының бұзылуымен байланысты клиникалық және үлгілік жағдайларға патофизиологиялық талдау жүргізуді үйрету.

3. Оқу мақсаттары

- гипо- және гипергликемиялық күйлердің себептері мен механизмдерін зерттеу;
- қант диабетінің клиникалық және патофизиологиялық сипаттамасын беру;
- қан үлгілерін талдау немесе дайын зертханалық мәліметтер негізінде қант диабетінің түрін анықтау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Көмірсулардың гидролизі мен сіңірілуінің бұзылу себептері мен механизмдері.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар		40 беттің 21 беті

2. Жасушалардың глюкозаны пайдалануының бұзылуының себептері мен механизмдері.
 3. Қант диабеті.

5. Оқыту және оқыту әдістері: практикалық жұмыстарды орындау (жануарларға эксперименттік зерттеу), жағдаяттық есептерді шешу, ауызша сұрау, тестілеу.

Практикалық жұмыс

Мақсаты: аллоксан диабеті бар егеуқұйрықтардың зәріндегі глюкоза мен кетон денелерін анықтау.

Тәжірибе жануарына 15-20 мг/кг дене салмағына 5% аллоксан ерітіндісін тері астына бір рет енгізеді. 48 сағаттан кейін инсулярлық жеткіліксіздікке байланысты тұрақты гликозурия пайда болады. Бақылау және тәжірибелік егеуқұйрықтарды айырбастау торларына орналастырады, ал зәрді несепнәр арқылы бөлек түтіктерге жинайды. Әрі қарай әр жануардан 1 мл зәрді 2 таза бөлек пробиркаға құйып, 0,2 мл Найлендер реактивін қосады. Пробиркалардың ішіндегісін 3 минут қайнатады. Зәрде глюкоза болса, пробиркалардағы сұйықтық қара түске айналуы керек. Кетон денелерін анықтау үшін несепті бөлек пробиркаларға жинайды және 0,25 мл бұрын дайындалған натрий нитропруссидінің қаныққан ерітіндісін және 0,5 мл мұздық сірке қышқылын қосады. Пробиркаларды сілкіп, 1 мл мөлшеріндегі концентрлі аммиак ерітіндісін қабырға бойымен мұқият қабаттайды. Зәрде ацетон болған кезде, интерфейсте күлгін сақина тәрізді қабат пайда болады.

Қорытынды және қорытынды жасау.

6. Әдебиеттер: №1 қосымшаны қараңыз.


7. Бақылау

Сұрақтар

1. Көмірсулардың гидролизі мен сіңірілуінің бұзылу себептері мен механизмдері.
2. Дене жасушаларының глюкозаға төзімділігі.
3. Жасушалардың глюкозаны пайдалануының бұзылуының себептері мен механизмдері.
4. Гипергликемия, түрлері.
5. Гипогликемия, себептері.
6. Қант диабеті, оның клиникалық және патофизиологиялық сипаттамасы.

Тесттер

1. Экстрапанкреатикалық инсулин жеткіліксіздігі... салдары болуы мүмкін.
 - A) Ұйқы безінің ісіктік зақымдануы
 - B) қандағы протеолитикалық ферменттердің концентрациясының жоғарылауы
 - C) Бұрынғы панкреатит
 - D) Лангерганс аралдары аймағындағы қан айналымының бұзылуы
 - E) Лангерганс аралшықтарының β -жасушаларына аутоантиденелер түзілуі
2. Ұйқы безінің инсулин жеткіліксіздігі ... кезінде дамиды.
 - A) қандағы антиденелермен инсулинді блокадалау
 - B) инсулиннің плазма ақуыздарымен күшті байланысы
 - C) Лангерганс аралшықтарының β -жасушаларының ыдырауы
 - D) контринсулярлық гормондар секрециясының жоғарылауы
 - E) инсулиназа белсенділігінің жоғарылауы.
3. Диабеттік синдромның жетекші симптомы....
 - A) полифагия
 - B) полиурия
 - C) Глюкозурия
 - D) полидипсия
 - E) гипергликемия

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 22 беті

4. Қант диабетіндегі көмірсулар алмасуының бұзылуы өзін... көрсетеді.

- A. гипергликемия
- B. гипернатриемия
- C. гиперлипидемия
- D. бауырда гликогеннің шөгуінің жоғарылауы
- E. бауыр гликогенінің таусылуы

5. Қант диабетінің инсулинге тәуелді түрі мыналармен сипатталады:

- A. Лангерганс аралдарының бета жасушаларының иммундық зақымдануы
- B. контринсулярлық гормондардың артық мөлшері
- C. қан қысымының жоғарылауы
- D. инсулиназаның жоғары белсенділігі
- E. инсулиннің плазма ақуыздарымен күшті байланысы

6. Гликогеноз кезінде,... байқалады.

- A. бауырда гликогеннің шөгуінің жоғарылауы
- B. гипергликемия
- C. бауыр гликогенінің азаюы
- D. инсулин тапшылығы
- E. бауыр инсулиназасының жоғары белсенділігі

7. Қант диабетінің ерте кезеңдеріндегі полиурия себептерін атаңыз...

- A. глюкозурия
- B. бүйрек микроангиопатиясы
- C. кетонурия
- D. гипостенурия
- E. шөлдеу және полидипсия

8. Жедел гипогликемияның себептерін атаңыз...

- A. инсулиннің артық дозалануы
- B. инсулинома
- S. гликогеноздар
- D. созылмалы бүйрек үсті безінің жеткіліксіздігі
- E. ораза

9. Гипогликемия ... кезде байқалады.

- A. ораза
- B. инсулин тапшылығы
- C. стресс
- D. инсулин рецепторларының блокадасы
- E. инсулиназаның жоғары белсенділігі


10. Бауырдағы гликоген мөлшері... артады.

- A. гликогеноз
- B. қант диабеті
- C. гипоксия
- D. дене белсенділігі
- E. ораза

№ 14 Симуляцилық сабақ

1. Тақырыбы: Аллергия.

2. Мақсаты: клиникалық және патофизиологиялық талдауды жүргізуді үйрету
аллергиялық реакциялардың дамуымен байланысты модельдік жағдайлар.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар		40 беттің 23 беті

3. Оқу мақсаттары

- аллергиялық реакциялардың даму себептері мен механизмдерін зерттеу;
- аллергиялық реакциялардың классификациясын оқу;
- дереу және кешіктірілген түрдегі аллергияны анықтау принциптерін сипаттау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Аллергия, түсінігі.
2. Аллергиялық реакциялардың түрлері.
3. Аллергендер туралы түсінік.
5. Оқыту және оқыту әдістері: практикалық жұмыстарды орындау (жануарларға эксперименттік зерттеу), жағдаяттық есептерді шешу, ауызша сұрау, тестілеу.

Практикалық жұмыс

Мақсаты: Арфус феноменінің көріністерін зерттеп, даму механизмдерін талдау.

Сабаққа 20-30 күн қалғанда қоянды тері астына стерильді түрде сол қалыпты жылқы сарысуымен 3-5 мл көлемінде 5 рет 5-6 күн аралықпен енгізеді. Қоян Арфус феноменіне тән терідегі айқын өзгерістер кезеңінде көрінеді. Сарысуды енгізудің локализациясы, дозалары мен уақыт аралығы, сарысуды енгізгеннен кейін терідегі патологиялық өзгерістердің көрінуінің жасырын кезеңі анықталады. Тіндердің зақымдануының орны, сипаты мен ауырлығы, қоршаған терінің реакциясы, ісіну мен ауырсынудың болуы анықталады. Келесі сұрақтарға жауап беру арқылы қорытындылар мен қорытындылар жасаңыз:

1. Артус феномені аллергиялық реакциялардың қай түріне жатады?
2. Артус феноменінде тері зақымдануының дамуында қандай факторлар маңызды?
6. Әдебиеттер: №1 қосымшаны қараңыз.

7. Бақылау

Сұрақтар

1. Аллергия, түсінігі, жалпы сипаттамасы.
2. Аллергиялық реакциялардың түрлері, жіктелуі, олардың сипаттамасы.
3. Аллергендер туралы түсінік. Сенсбилизация.
4. Тез түрдегі аллергия, сенсбилизация механизмі.
5. Тікелей түріне қарай дамитын аллергиялық аурулар туралы түсінік.
6. Кеш дамитын аллергиялық аурулар туралы түсінік.
7. Ағзаның аутоаллергиялық жағдайлары туралы түсінік.

Тесттер


1. П.Гелл және Р.Кумбс бойынша аллергиялық реакциялардың жіктелуіне негізделген. өтірік...

- A) аллергиялық реакциялардың патогенезі
- C) аллергиялық реакциялардың клиникалық көрінісінің пайда болу уақыты
- C) аллергиялық реакциялардың этиологиясы
- D) аллергиялық реакциялардың ауырлығы
- E) клиникалық көріністердің сипаты

2. Аллергиялық реакциялардың патофизиологиялық кезеңі... сипатталады.

- A) биологиялық белсенді заттардың әсерінен мүшелер мен ұлпалардың құрылысы мен қызметтерінің бұзылуы
- C) биологиялық белсенді заттардың әсері
- C) иммундық кешендердің түзілуі
- D) антиденелердің түзілуі
- E) сенсбилизацияланған лимфоциттердің түзілуі

3. Реагин типті аллергиялық реакциялардың дамуына қатысу

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 24 беті

иммуноглобулиндер класы....

- A) E
- B) M
- C) A
- D) C
- E) D

4. «Аллергия» ұғымы алғаш рет ұсынылды....

- A.Қ. Пирк
- B. Безредка
- C.П.Джелл және Р.Кумбс
- D.A.D. Ado
- E.I.I. Мечников

5. Аллергия – бұл... .

- A. организмнің өз ұлпаларының зақымдануымен иммундық реакциясы
- B. организмнің аллергияға енгізуге бұрмаланған реакциясы
- C. организмнің аллергияға сезімталдығының өзгеруі
- D. организмнің аллергияға сезімталдығының жоғарылауы
- E. организмнің аллергияға қасиеті бар заттарға иммундық реакциясы

6. Аллергиялық аурулар – бұл... .

- A. Аллергияға әсерінен ғана дамиды аурулар
- B. тұқым қуалайтын аурулар
- C. тұқым қуалайтын бейімділігі бар аурулар
- D. гендік аурулар
- E. хромосомалық аурулар

№ 15 Симуляциялық сабақ

1. Тақырыбы: Эндокриндік ағзалар. Иммундық жүйе. Лимфа жүйесі. Көкбауыр және оның вена және лимфа тамырлары және топографиясы.

2. Мақсаты: эндокриндік жүйе патологиясының патофизиологиялық аспектілерін, эндокриндік патологияның даму механизмдерін қарастыру, эндокриндік бұзылулардың негізгі көріністеріне патогенетикалық баға беруді үйрену.

3. Оқу мақсаттары:

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:


- 1) эндокриндік бұзылулардың жалпы этиологиясы;
- 2) эндокриндік патологияның дамуының негізгі патогенетикалық механизмдерін;
- 3) гипоталамус (диэнцефалиялық) синдромның негізгі көріністері;
- 4) нейроэндокриндік жүйедегі өзін-өзі реттеу механизмдерінің бұзылуы мәселелері;
- 5) перифериялық ішкі секреция бездеріндегі гормондар синтезінің біріншілік бұзылыстары;
- 5. Оқыту және оқыту әдістері: тақырыптың негізгі мәселелерін талқылау, практикалық жұмыстарды орындау, тест тапсырмаларын орындау, жағдаяттық есептерді шығару.
- 6. Бағалау әдістері: ауызша сұрау, практикалық жұмысты бағалау, тест тапсырмасының орындалуын бағалау, ситуациялық есептерді шешуді бағалау.
- 7. Әдебиеттер: №1 қосымшаны қараңыз.

8. Бақылау


Тесттер

1. Қалқанша маңы бездерінің гормоны... болып табылады.

а) қалқанша маңы безінің гормоны.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 25 беті

- б) тирокальцитонин.
 в) инсулин.
 г) глюкагон.
 д) альдостерон.
2. Қалқанша маңы безінің гормонының бөлінуі қанда ... тудырады.
 а) кальцийдің жоғарылауы
 б) кальцийдің азаюы
 в) аминқышқылдарының көбеюі
 г) аминқышқылдарының азаюы
 д) фосфордың көбеюі
3. Етеккір циклін бақылайтын гормондар...
 а) ФСГ, эстрогендер, LSH, прогестрон.
 б) меланотропин, андрогендер, ЛСГ, прогестрон.
 в) СТН, FSH, прогестрон, эстрогендер.
 г) ФСГ, глюкагон, өсу гормоны, қалқанша маңы безінің гормоны.
 д) ФСГ, инсулин, прогестрон.
4. Инсулин...
 а) гипогликемияны тудырады, жасушалардың глюкозаны қабылдауын арттырады; глюкозадан бауыр мен бұлшықеттерде гликоген синтезін тудырады.+
 б) жасуша мембранасының глюкозаға өткізгіштігін арттырады, тудырады гипергликемия және бауыр жасушаларында гликогенолиз, гликогенезді тежейді.
 в) аминқышқылдары мен глюкозаның өткізгіштігін төмендетеді, тежейді
 Глюкозаның гликогенге айналуы гипергликемияны тудырады.
 г) гликонеогенезді ынталандырады, глюкозаның тотығуын күшейтеді; кетондық денелердің түзілуін азайтады.
 д) ақуыз катаболизмін төмендетеді, гипергликемияны тудырады, жоғарылайды глюкоза мен аминқышқылдарына жасушаның өткізгіштігі.
5. Асқазан-ішек гормондары...
 а) виликинин, бомбесин, секретин, мотилин.
 б) гастрин, секретин, АКТГ, ФСГ.
 в) вилкинин, бомбезин, тироксин, мелатонин.
 г) АКТГ, бомбезин, ФСГ, секретин.
 д) мотилин, адреналин, тироксин, гастрин.
6. Әйел жыныс гормондары...
 а) эстрон, эстриол, эстрадиол.
 б) қалқанша маңы безінің гормоны, серотонин, тирокальцитонин.
 в) серотонин, эстриол, брадикинин.
 г) тироксин, эстрон, тестостерон.
 д) тестостерон, тироксин, серотонин.
7. Бүйрек үсті безінің қыртысын алып тастағанда, өлім...
 а) су-тұз алмасуының бұзылуы.
 б) ақуыз алмасуының бұзылуы.
 в) май алмасуының бұзылуы.
 г) көмірсу алмасуының бұзылуы.
 д) витамин алмасуының бұзылуы.
8. Деподағы май мөлшері ... тироксин гормонының әсерінен.
 а) төмендейді

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 26 беті

- б) өзгермейді
 в) артады
 г) артады, сосын төмендейді
 д) төмендейді, содан кейін артады
9. Микседема (шырышты қабықтың ісінуі) гипофункциямен дамиды...
- а) қалқанша без.
 б) бүйрек үсті бездері.
 в) ұйқы безі.
 г) жыныс бездері.
 д) нейрогипофиз.
10. Бүйрек үсті безінің миының гормондарына жатады:
- а) Глюкокортикоидтар.
 б) Троптық гормондар.
 в) Минералокортикоидтар.
 г) Адреналин және норадреналин.
 д) босату – факторлар.

№ 16 Симуляциялық сабақ

1. Тақырыбы: Шеткері қанайналымының бұзылыстары

2. Мақсаты: ағза-тін айналымының және микрогемодиализацияның бұзылуына байланысты клиникалық және үлгілік жағдайларға патофизиологиялық талдау жүргізуді үйрету.

3. Оқу мақсаттары

- перифериялық қан айналымы және микроциркуляция бұзылыстарының клиникалық көрінісін және олардың патогенезін зерттеу;
- перифериялық қан айналымы және микроциркуляция бұзылыстарының негізгі формаларының жіктелуін түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары

1. Артериялық және веналық гиперемия.
2. Ишемия.
3. Тромбоз және эмболия.

5. Оқыту және оқыту әдістері: практикалық жұмыстарды орындау (жануарларға эксперименттік зерттеу), жағдаяттық есептерді шешу, ауызша сұрау, тестілеу.


Практикалық жұмыс

Мақсаты: бақаның артериялық және веноздық гиперемиясын көбейту.

Қозғалмайтын бақа тақтаға ішін жоғары қаратып, оң жағы оның ортаңғы үштен бір бөлігінде тақтаның дөңгелек тесігінің үстінде орналасатындай етіп орналастырылады. Қайшыны пайдаланып, ортаңғы және төменгі үштен оң жақтағы іштің бүйірлік сызығында тері, бұлшықеттер және іш перде қабат-қабат кесіледі. Ашылған құрсақ қуысынан ішкі ағзаларды зақымдамай, абайлап, аш ішектің ілмегін алып тастаңыз, оның мезентериясы шектің бүйірлік тесігінің үстінен түзетіліп, оны түйреуіштермен бекітіңіз. Мезентериалды препаратты дайындаған кезде ішек ілмегі бұралмауын қамтамасыз ету керек. Дайындалған препарат микроскоп астында зерттеледі, ал тамырлардағы қалыпты қан ағымының суреті төмен ұлғайту кезінде зерттеледі. Сонымен қатар, тамырлардың люменінің мөлшеріне, жұмыс істейтін капиллярлардың санына және олардағы қан ағымының жылдамдығына назар аударыңыз. Артериялық және веналық гиперемияға тән өзгерістерді сипаттаңыз.

6. Әдебиеттер: №1 қосымшаны қараңыз.

7. Бақылау


ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар		40 беттің 27 беті

Сұрақтар

1. Перифериялық қан айналымының формалары және микроциркуляция бұзылыстары.
2. Тамырларды тарылту, қан тамырларын кеңейту механизмдері.
3. Компрессиялық және рециркуляциялық ишемиялардың механизмдері.
4. Артериялық және веноздық тоқырау механизмдері.
5. Ишемияның клиникалық көрінісі.
6. Артериялық және веноздық тоқыраудың клиникалық көрінісі.
7. Тромбоз. Тромбоэмболия.

Тесттер

1. Артериялық гиперемияның жетекші элементі... болып табылады.
 - A) қан айналымының жоғарылауы
 - B) жұмыс істейтін капиллярлар санының азаюы
 - C) қан айналымының бұзылуы
 - D) қан ағымының сызықтық жылдамдығының артуы
 - E) артериолалардың кеңеюі және қан айналымының жоғарылауы
2. Веноздық гиперемияның даму себебі... болуы мүмкін.
 - A) аддукторлы артерияның қысылуы
 - B) қан тамырларының түйілуі
 - C) тромбпен аференттік артерия люменінің бітелуі
 - D) тамырлардың ісікпен қысылуы
 - E) ұлпалардың белсенділігінің артуы
3. Компрессивті ишемиялар... кезде пайда болады.
 - A) Артериялардың спазмы
 - B) артериялардың жарылуы
 - C) қан ұйығымен артериялардың бітелуі
 - D) артериялардың сырттан қысылуы
 - E) артериялардың эмболия арқылы бітелуі
4. Газ алкалозының дамуы ... әкеледі.
 - A. гипервентиляция
 - B. өкпенің гиповентиляциясы
 - C. қан айналымының бұзылуы
 - D. гиперкапния
 - E. атмосферадағы көмірқышқыл газының мөлшерінің артуы
5. Газ ацидозының негізі ... болып табылады.
 - A. ағзада көмірқышқыл газының жиналуы
 - B. минералды қышқылдармен улану
 - C. артық ұшпа қышқылдар
 - D. организмнен CO₂ бөлінуінің жоғарылауы
 - E. қандағы негіздердің артық болуы
6. Веноздық гиперемия – бұл...
 - A. қанның ағуының қиындауына байланысты ұлпалардың қанмен қамтамасыз етілуінің жоғарылауы
 - B. қан ағымының күшеюінен ұлпалардың қанмен қамтамасыз етілуінің жоғарылауы
 - C. қан айналымының төмендеуіне байланысты тіндердің қанмен қамтамасыз етілуінің төмендеуі
 - D. капиллярлардағы қан ағымының жергілікті тоқтауы
 - E. қандағы бөгде бөлшектердің айналымы

OÑTÚSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 28 беті

7. Стаз – бұл....

- A. капиллярлардағы қан ағымының жергілікті тоқтауы
- B. мүшеден қан ағуының төмендеуі
- C. мүшеге қан айналымының төмендеуі
- D. ағзаға қан айналымын арттыру
- E. қандағы бөгде бөлшектердің айналымы

8. Ишемия ... сәйкес келеді.


- A. ұлпаның бозаруы
- B. ұлпа температурасының жоғарылауы
- C. қан ағымының жылдамдығын арттыру
- D. матаның көгілдір болуы
- E. ұсақ тамырлардың пульсациясы

9. Артериялық және веналық гиперемияның ортақ белгісі....

- A. мүшені қанмен қамтамасыз етудің жоғарылауы
- B. ұлпа аймағының цианозы
- C. тіндердің тургорының төмендеуі
- D. ұлпа аймағының температурасын төмендету
- E. ұлпа температурасының жоғарылауы

10. Геморрагиялық диатез өзін көрсетеді....

- A. қайталанатын қан кету
- B. тромбоэмболия
- C. шлам құбылысы
- D. тромбоз
- E. DIC синдромы

O'NTUSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар		40 беттің 29 беті

Әдебиет

Қазақ тілінде

негізгі:

1. Нұрмұхамбетұлы Ә. Патофизиология-1. Клиникалық практикада өте маңызды біртектес дерттік үрдістердің патогенезі мен емдеу жолдарына нұсқама. 1 том: оқу құралы. – Алматы: Эверо, 2016.
2. Нұрмұхамбетұлы Ә. Патофизиология-1. Клиникалық практикада өте маңызды біртектес дерттік үрдістердің патогенезі мен емдеу жолдарына нұсқама. 2 том: оқу құралы. – Алматы: Эверо, 2016.
3. Нұрмұхамбетұлы Ә. Патофизиология: оқулық. – 4 бас. – Эверо, 2015. – Т. 1.
4. Нұрмұхамбетұлы Ә. Патофизиология: оқулық. – 4 бас. – Эверо, 2015. – Т. 2.
5. Нұрмұхамбетұлы Ә. Патофизиология: оқулық. – 4 бас. – Эверо, 2015. – Т. 3.
6. Нұрмұхамбетұлы Ә. Патофизиология: оқулық. – 4 бас. – Эверо, 2015. – Т. 4.
7. Адо А.Д. Патофизиология: оқулық. 1 том. – Эверо, 2015.
8. Адо А.Д. Патофизиология: оқулық. 2 том. – Эверо, 2015.
9. Патологиялық физиология. Тәжірибелік сабақтарға нұсқау: оқу құралы. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2014.
10. Уразалина Н.М. Тест тапсырмалары. I-бөлім. Біріктес дерттік үрдістер. – Алматы: Эверо, 2014.
11. Уразалина Н.М. Тест тапсырмалары. II-бөлім. Біріктес дерттік үрдістер. – Алматы: Эверо, 2014.
12. Уразалина Н.М. Тест тапсырмалары. III-бөлім. Біріктес дерттік үрдістер. – Алматы: Эверо, 2014.
13. Уразалина Н.М. Тест тапсырмалары. IV-бөлім. Біріктес дерттік үрдістер. – Алматы: Эверо, 2014.

қосымша:

1. Жәутікова С.Б. Мамандырылған патологиялық физиология курсы: оқу-әдістемелік құралы. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2013.
2. Жәутікова С.Б. Патологиялық физиология пәні бойынша ситуациялық есептер жинағы: оқу-әдістемелік құралы. – Қарағанды: ЖК «Ақ Нұр», 2013.

электронды ресурстар:

1. Патологиялық физиология: Патофизиология: тәжірибелік сабақтарға нұсқау: оқу құралы/ В.В. Новицкийдің ред. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2014.

Орыс тілінде

негізгі:

1. Адо А.Д. Патофизиология: учебник: в 2-х т. – Эверо, 2015. – Т. 1.
2. Адо А.Д. Патофизиология: учебник: в 2-х т. – Эверо, 2015. – Т. 2.
3. Патофизиология. Руководство к практическим занятиям: учебное пособие. – М.: ГЭОТАР-Медиа, 2014.


қосымша:

1. Фролов В.А. и др. Общая патологическая физиология: учебник. – М., 2013.

Ағылшын тілінде

негізгі:

1. Pathophysiology. Volume 1: the book for medical institutes /A.D. Ado and others. – Almaty: «Evero», 2017.

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	№81-11-2024
«Патология» пәні бойынша симуляциялық сабаққа арналған әдістемелік ұсыныстар	40 беттің 30 беті

2. Pathophysiology. Volume 2: the book for medical institutes /A.D. Ado and others. – Almaty: «Evero», 2017.
3. Pathophysiology. Volume 3: the book for medical institutes /A.D. Ado and others. – Almaty: «Evero», 2017.
4. Zhautikova. S.B. Review of pathophysiology: educational-methodical manual /S.B. Zhautikova. U. Faroog. – Karaganda: AKNUR, 2017.
5. Zhautikova. S.B. Collection of situational problems for discipline of pathological physiology-2: educational-methodical manual /S.B. Zhautikova. U. Faroog. – Karaganda: AKNUR, 2017.
6. Essentials of Pathophysiology: Concepts of Altered Health States /Porth C.M.; Lippincott Williams & Wilkins /Wolters Kluwer, 2014.

қосымша:

1. Pathophysiology: Concepts of Altered Health States /Porth C.M., Matfin G.; Lippincott Williams & Wilkins /Wolters Kluwer, 2013.